

2025-2026

Examenreglement

Onderwijscentrum Leijpark

Professor Stoltehof 1, 5022KE Tilburg

Inleiding

Voor u ligt het examenreglement 2025-2026 van Onderwijscentrum Leijpark te Tilburg. In dit examenreglement vindt u alle informatie en regels ten aanzien van de examinering van zowel schoolexamens als centrale examens.

Wij vallen als school onder de eindexamenlicentie van 2College Durendael te Oisterwijk. Ons examenreglement is daarom gebaseerd op dat van hen.

Voor inhoudelijke vragen en/of opmerkingen kunt u terecht bij examensecretarissen Deborah Everse-van Pouderoijen en Leonie Beerens (examensecretariaat@ocleijpark.nl).

Inhoud

Onderwijscentrum Leijpark	1
Inleiding	2
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	6
Artikel 1 Begripsbepaling	6
Artikel 2 Waarden gedreven handelen	7
Artikel 3 Werkingsomvang	8
Artikel 4 Totstandkoming en wijziging	8
Artikel 5 Ingangsdatum en werkingsduur	9
Artikel 6 Toelating tot het eindexamen	9
Artikel 7 Afnemen eindexamen	9
Artikel 8 De examensecretaris	9
Artikel 9 De benoeming en samenstelling van de examencommissie	9
Artikel 10 De taken en bevoegdheden van de examencommissie	10
Artikel 11 Indeling eindexamen	10
Artikel 12 Onregelmatigheden	11
Artikel 13 Bezwaar en beroep	11
Artikel 14 Regionale beroepscommissie leerlingenzaken	12
Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen (SE + CE)	13
Artikel 15 Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg	13
Artikel 16 Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg	13
Artikel 17 Eindexamen vmbo gemengde leerweg	13
Artikel 18 Eindexamen vmbo theoretische leerweg	14
Artikel 19 Vrijstellingen vmbo	14
Hoofdstuk 3 Aanvullende bepalingen examen	15
Artikel 20 Extra vak	15
Artikel 21 Vak op hoger niveau	15
Artikel 22 Spreiding	15
Hoofdstuk 4 Schoolexamen: PTA	16
Artikel 23 Programma van toetsing en afsluiting: inhoud	16
Artikel 24 PTA: vaststelling en wijziging	16
Hoofdstuk 5 Schoolexamens en examendossier	17
Artikel 25 Inrichting van de schoolexamens	17
Artikel 26 Soorten schoolexamens	17
Artikel 27 Examendossier	17
Artikel 28 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen	17

Artikel 29 Gemiddeld eindcijfer schoolexamens	18
Artikel 30 Overgang en behaalde resultaten bij opstromen, afstromen, instromen, doubleren en zakken in examenjaren	18
Artikel 31 Herkansingen	19
Artikel 32 Inhoud van de herkansing	19
Artikel 33 Beoordeling van schoolexamen in geval van herkansing	19
Artikel 34 Het profielwerkstuk	19
Artikel 35 Het loopbaandossier	20
Artikel 36 Afronding van het schoolexamen	20
Artikel 37 Bewaren schoolexamenwerk	20
Hoofdstuk 6 Centraal examen	21
Artikel 38 Tijdvakken en afneming	21
Artikel 39 Geheimhouding	21
Artikel 40 Afname examens	21
Artikel 41 Afname schriftelijke examens	22
Artikel 42 Afname flexibele digitale examens	23
Artikel 43 Afname praktische examens	24
Artikel 44 Verhinderend centraal examen	25
Artikel 45 Te laat komen bij een centraal examen	25
Artikel 46 Onwel worden tijdens een centraal examen	26
Artikel 47 Bijzondere omstandigheden centraal examen	26
Artikel 48 Fraude tijdens een centraal examen	27
Artikel 49 Beoordeling Centraal Schriftelijk Examen	27
Artikel 50 Beoordeling Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen door examinator	27
Artikel 51 Beoordeling Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen door tweede examinator	28
Hoofdstuk 7 Eindcijfer en vaststelling uitslag	29
Artikel 52 Eindcijfer vakken eindexamen	29
Artikel 53 Vaststelling uitslag eindexamen	29
Hoofdstuk 8 Uitslag, herkansing en diplomering	30
Artikel 54 Uitslag	30
Artikel 55 Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar	30
Artikel 56 Uitslag vmbo	30
Artikel 57 Inzage beoordeling en normering van gemaakt examenwerk	31
Artikel 58 Bezwaar tegen beoordeling	31
Artikel 59 Herkansing of herprofilering	31
Artikel 60 Diploma en cijferlijst	32
Artikel 61 Judicium Cum Laude	33

Artikel 62 Certificaat voor vakken eindexamen vmbo bij afwijzing eindexamen	33
Artikel 63 Duplicaten	33
Hoofdstuk 9 Overige bepalingen	34
Artikel 64 Afwijkende wijze van examineren	34
Artikel 65 Spreiding voltooiing examen	34
Artikel 66 Bewaren centraal eindexamenwerk en eindexamenresultaten	35
Artikel 67 Slotbepaling	35

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepaling

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. Algemeen vak: vak, niet zijnde een profielvak of een beroepsgericht keuzevak;
2. Beroepsgericht keuzevak: keuzevak als bedoeld in artikel 2.29 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020
3. Beroepscommissie: regionale commissie waar kandidaten in beroep kunnen gaan, zoals geregeld in het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.
4. Bevoegd gezag: Raad van Bestuur van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, in dit examenreglement gemandateerd aan de rector/algemeen directeur.
5. CE: Centraal Eindexamen, zijnde de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
6. College voor Toetsen en Examens (CvTE): zelfstandig college wat verantwoordelijk is voor de centraal examens en de staatsexamens in het Voortgezet Onderwijs.
7. Combinatiecijfer vmbo: de gemiddelde eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken, wat aangemerkt wordt als het eindcijfer van één vak.
8. CSPE: centraal schriftelijk en praktisch examen in een profielvak;
9. Deeleindexamen: een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
10. Digitale examinering: het voorbereiden, afnemen en afwickelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur.
11. Directeur:¹ locatiedirecteur van een van de locaties van de scholengroep.
12. Eindexamen: een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken, wat bestaat uit het schoolexamen en/of centraal eindexamen.
13. Eindexamenbesluit VO: Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
14. Examencommissie: de commissie zoals omschreven in artikel 2.60d van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
15. Examendossier: het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het gevoegd gezag gedocumenteerde vorm.
16. Examenprogramma: het examenprogramma zoals bedoeld in artikel 2.54 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
17. Examenregeling: het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) gezamenlijk.
18. Examenreglement: het examenreglement zoals bedoeld in artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, waarmee dit reglement wordt bedoeld.
19. Examensecretaris: de secretaris zoals omschreven in artikel 2.51a van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
20. Examenstof: de aan de kandidaat te stellen eisen
21. Examinator: Examinatoren kunnen zijn de conrector, adjunct-directeur, leden van de centrale directie en leraren van de school. Het bevoegd gezag kan een of meer deskundigen aanwijzen die het eindexamen ook afnemen, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.
22. Extra vak: een vak, in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen.
23. Gecommitteerde: Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden als bedoeld in [artikel 2.56, zesde lid, van de wet](#).
24. Gemeenschappelijk deel: deel van een profiel als bedoeld in [artikel 2.24, eerste lid, onderdeel a, van de wet](#);

---

¹ Met de directeur wordt zowel een mannelijk als vrouwelijk persoon bedoeld. Dit geldt evenzo voor de andere vermelde personen.

25. Herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal eindexamen of het schoolexamen.
26. Inspectie: Inspectie van het Onderwijs.
27. Kandidaat: de leerling van de school die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
28. Kunstvakken: de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama.
29. Leerlingen: al degenen die als leerling aan deze school staan ingeschreven.
30. Leerweg: de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg, de gemengde leerweg en de theoretische leerweg.
31. Medezeggenschapsraad: een vertegenwoordigend orgaan van de school op basis van de Wet medezeggenschap op scholen, bestaande uit vertegenwoordigers van ouder(s), leerlingen en personeel met vastgelegde advies- en instemmingbevoegdheden.
32. Ons Middelbaar Onderwijs: de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, afgekort ook wel aangeduid als OMO, zijnde het bevoegd gezag van meerdere middelbare scholen, waaronder 2College Durendael.
33. Ouder(s): ouder(s), voogden en feitelijke verzorgers van de leerlingen.
34. Profiel: het profiel economie & ondernemen.
35. Profieldeel: economie en wiskunde, Duits of Frans
36. Profielvak: economie en ondernemen. Dit vak bestaat voor vmbo-bb en vmbo-kb uit vier modules: Retail & Styling, Office & Support, Stock & Supplies en Services & Sales. Vmbo-gl volgt twee modules: Retail & Styling, Office & Support.
37. Profielwerkstuk: Het profielwerkstuk is een werkstuk in het vmbo-g/tl, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het gekozen profiel.
38. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA): een beschrijving van de leerstofafbakening van het schoolexamenvak voor de leerlingen van leerjaar 3, 4 (en 5).
39. Raad van Bestuur: Raad van Bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs, zijnde het bevoegd gezag dat is belast met de taken en verantwoordelijkheden, zoals omschreven in de statuten van Ons Middelbaar Onderwijs.
40. Rector/algemeen directeur/schoolleider: persoon die door de Raad van Bestuur is benoemd als eindverantwoordelijk schoolleider².
41. Schoolexamen: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht zoals beschreven staat in het PTA.
42. Toets: een toets met schriftelijk of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt.
43. WVO 2020: Wet voortgezet onderwijs 2020 (geldend t/m heden)
44. Vakken: algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programma onderdelen.
45. Vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
46. Vrije deel: leerlingen in het vmbo-bb en vmbo-kb kunnen kiezen uit vier beroepsgerichte keuzevakken. Leerlingen in het vmbo-gl kiezen één avo-vak en twee beroepsgerichte keuzevakken. Leerlingen in het vmbo-tl kiezen twee avo-vakken.
47. Werkdagen: maandag t/m vrijdag, uitgezonderd als deze dagen samenvallen met een algemeen erkende feestdag of met de schoolvakanties.

Artikel 2 Waarden gedreven handelen

Binnen OMO wordt gehandeld volgens de waarden die met elkaar zijn afgesproken in de strategische en richtinggevende documenten.

---

² Met rector/algemeen directeur wordt zowel een mannelijk als vrouwelijk persoon bedoeld. Dit geldt evenzo voor de andere vermelde personen. Op basis van het schoolmanagementstatuut kunnen bevoegdheden die in dit Examenreglement zijn genoemd als verantwoordelijkheid van de rector/algemeen directeur, doorgezet zijn aan een anderen binnen school.

Artikel 3 Werkingsomvang

Dit examenreglement is van toepassing op de leerlingen van Onderwijscentrum Leijpark, ondergebracht in de volgende cohorten:

- Cohort 2023-2026 BB leerjaar 5, 5-jarig traject
- Cohort 2023-2026 KB leerjaar 5, 5-jarig traject
- Cohort 2023-2026 GL leerjaar 5, 5-jarig traject
- Cohort 2024-2026 BB leerjaar 5, 4-jarig traject
- Cohort 2024-2026 KB leerjaar 5, 4-jarig traject
- Cohort 2024-2026 GL leerjaar 5, 4-jarig traject
- Cohort 2024-2026 TL leerjaar 5, 4-jarig traject
- Cohort 2024-2027 BB leerjaar 4, 5-jarig traject
- Cohort 2024-2027 KB leerjaar 4, 5-jarig traject
- Cohort 2024-2027 GL leerjaar 4, 5-jarig traject
- Cohort 2024-2027 TL leerjaar 4, 5-jarig traject
- Cohort 2025-2027 BB leerjaar 3, 4-jarig traject
- Cohort 2025-2027 KB leerjaar 3, 4-jarig traject
- Cohort 2025-2027 GL leerjaar 3, 4-jarig traject
- Cohort 2025-2027 TL leerjaar 3, 4-jarig traject
- Cohort 2025-2028 BB leerjaar 3, 5-jarig traject
- Cohort 2025-2028 KB leerjaar 3, 5-jarig traject
- Cohort 2025-2028 GL leerjaar 3, 5-jarig traject

Artikel 4 Totstandkoming en wijziging

1. De examencommissie van de school doet een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in [artikel 2.60](#) voor het bevoegd gezag; De rector/algemeen directeur stelt het examenreglement vast, nadat instemming van de medezeggenschapsraad is verkregen.³ Het vastgestelde reglement wordt ter informatie toegestuurd aan de Raad van Bestuur.
2. Het examenreglement bevat in elk geval:
  - a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
  - b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in [artikel 2.61, eerste lid](#);
  - c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de examenkandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
  - d. de samenstelling en het adres van de in [artikel 2.63](#) bedoelde commissie van beroep.
3. Dit examenreglement wordt samen met het PTA voor 1 oktober uitgereikt aan de kandidaten. Tevens wordt een afschrift van het examenreglement inclusief het PTA jaarlijks voor 1 oktober toegezonden aan de Inspectie.
4. Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van het examenreglement slechts afwijken van het voorstel, bedoeld in [artikel 2.60e, eerste lid, onderdeel a](#):
  - a. na overleg met de examencommissie; en
  - b. indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
5. Het bevoegd gezag zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.

---

³ Zie hiervoor artikel 10 onder b van de Wet medezeggenschap op scholen.

6. Het bevoegd gezag hoeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de medezeggenschapsraad van de school voor voortgezet onderwijs, bedoeld in [artikel 10, eerste lid, onder b, WMS](#).
7. Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 5 Ingangsdatum en werkingsduur

Dit examenreglement treedt in werking op 1 oktober 2025 en is van kracht voor de duur van het PTA waaraan dit reglement is gekoppeld. Jaarlijks zal het model worden herijkt aan de hand van de richtlijnen van de VO-raad.

Artikel 6 Toelating tot het eindexamen

De rector/algemeen directeur stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

Artikel 7 Afnemen eindexamen

De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van de rector/algemeen directeur het eindexamen of deeleindexamen af.

Artikel 8 De examensecretaris

1. De rector of directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De rector of directeur en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 2.57, tweede lid, en 2.58, vierde lid.
3. De examensecretaris heeft de taak om de rector of directeur te ondersteunen bij:
4. het organiseren en afnemen van het eindexamen;
5. de uitvoering van het examenreglement, bedoeld in artikel 2.60, eerste lid;
6. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting, bedoeld in artikel 2.60a, eerste lid; en
7. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen, bedoeld in artikel 2.55a. De rector of directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
8. De rector of directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
9. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de taken van de examensecretaris.
10. Contactgegevens examensecretarissen:

Deborah Everse-van Pouderoijen & Leonie Beerens
Professor Stoltehof 1, 5022KE Tilburg
[013 539 8850](tel:0135398850)
examensecretariaat@ocleijpark.nl

Artikel 9 De benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag:
  - a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
  - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
  - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. Niet kunnen worden benoemd tot lid van de examencommissie:

- a. leden van het bevoegd gezag;
  - b. de directeur van de school;
  - c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 WMS;
  - d. leerlingen van de school of hun wettelijk vertegenwoordigers.
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
- a. de desbetreffende schoolsoort;
  - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
  - c. de kwaliteit van examinering.
5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

Artikel 10 De taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
    - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 voor het bevoegd gezag;
    - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a voor het bevoegd gezag;
    - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
    - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
    - e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
  2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
  3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
  4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
  5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.
1. De examencommissie bestaat uit:
- Examencommissie vmbo
- a. Mevr. Deborah Everse-van Pouderoijen, voorzitter
  - b. Mevr. Leonie Beerens, lid
  - c. Mevr. Chandni Willems, lid
  - d. Mevr. Kim Bleijs, lid
  - e. Mevr. Sophie Buster, lid
2. Contactgegevens examencommissie:
Professor Stoltehof 1, 5022KE Tilburg
[013 539 8850](tel:0135398850)
examensecretariaat@ocleijpark.nl

Artikel 11 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen theoretische en gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, daaronder een presentatie begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 12 Onregelmatigheden⁴

1. Indien een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de rector of directeur van de school maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in artikel 2.61, eerste lid, van de wet, die de rector of directeur jegens een examenkandidaat kan nemen, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector of directeur aan te wijzen onderdelen.
3. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
4. Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de examenkandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
5. De rector of directeur zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.
6. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer examenkandidaten opnieuw wordt afgenomen. In dat geval stelt het College voor toetsen en examens op verzoek van de inspectie nieuwe opgaven vast en bepaalt het College op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
7. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, besluit Onze Minister op welke wijze wordt gehandeld.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over onregelmatigheden inzake het eindexamen.

Artikel 13 Bezwaar en beroep

1. Ten aanzien van klachten van kandidaten heeft de examencommissie de volgende taken:
  - a. behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
  - b. behandelen van verzoeken van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
  - c. behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinerator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen;
  - d. behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen is afgelegd.
2. Tegen een primair besluit van de examencommissie, zoals bedoeld onder a en b van bovenstaand lid, kan door de leerling of diens ouder(s) binnen 5 werkdagen nadat het

---

⁴ Voorbeelden van onregelmatigheden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamen, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of een handelingsdeel, het examenwerk niet op de juiste wijze inleveren. (delen van het) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben, examenwerk van anderen inleveren, tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen, tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken, aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek, digitaal of op een andere wijze verspreiden van examenmateriaal voordat het examen begint, het bij je dragen van een mobiele telefoon, het maken van aantekeningen in een bij het (school)examen goedgekeurd hulpmiddel, zoals een woordenboek, fraude, plagiaat.

besluit aan de leerling en ouder(s) is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de rector/algemeen directeur.

3. Tegen een primair besluit van de examinerator, zoals bedoeld in lid 1 onder c of een omstandigheid zoals bedoeld in lid 1 onder d, kan door de leerling of diens ouder(s) binnen 5 werkdagen nadat het besluit aan de leerling en ouder(s) is medegedeeld dan wel de omstandigheid zich heeft voorgedaan, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de examencommissie en in afschrift aan de rector/algemeen directeur.
4. Tegen het besluit op bezwaar van de schoolleider of tegen het besluit op bezwaar van de examencommissie kan door de leerling of diens ouder(s) binnen 5 werkdagen beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie, zoals bedoeld in artikel 14.

Artikel 14 Regionale beroepscommissie leerlingenzaken

1. Indien een kandidaat en/of diens wettelijke verzorgers het niet eens is met de opgelegde maatregel, kan binnen 5 dagen nadat de maatregel is medegedeeld beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie leerlingenzaken OMO⁵, zoals omschreven in artikel 8 van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.
2. Toezending van een beroepsschrift gebeurt digitaal bij het secretariaat van de commissie via jz@omo.nl of per post aan vereniging Ons Middelbaar Onderwijs ter attentie van de Regionale beroepscommissie, Postbus 574, 5000 AN Tilburg.
3. De vereisten voor het beroepsschrift zijn terug te vinden in artikel 10 van voornoemd Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.

---

⁵ De samenstelling van de verschillende regionale beroepscommissies is terug te vinden in Bijlage I van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen (SE + CE)

Artikel 15 Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg

1. De school verzorgt één profiel:
  - a. economie en ondernemen,
2. De vakken van het gemeenschappelijk deel zijn voor alle profielen gelijk:
  - a. Nederlandse taal,
  - b. Engelse taal,
  - c. Maatschappijleer en
  - d. CKV inclusief de kunstvakken
3. Het profieldeel, dat kenmerkend is voor dat profiel:
  - a. het profieldeel van het profiel economie en ondernemen omvat de volgende vakken:
    - i. profielvak economie en ondernemen
    - ii. economie, en
    - iii. wiskunde
4. Het vrije deel van de basisberoepsgerichte leerweg:
  - a. omvat door de leerling te kiezen beroepsgerichte keuzevakken.
  - b. kan omvatten door de rector/algemeen directeur vast te stellen vakken en programma onderdelen.

Artikel 16 Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg

5. De school verzorgt één profiel:
  - a. economie en ondernemen,
6. De vakken van het gemeenschappelijk deel zijn voor alle profielen gelijk:
  - a. Nederlandse taal,
  - b. Engelse taal,
  - c. Maatschappijleer en
  - d. CKV inclusief de kunstvakken
7. Het profieldeel, dat kenmerkend is voor dat profiel:
  - a. het profieldeel van het profiel economie en ondernemen omvat de volgende vakken:
    - i. profielvak economie en ondernemen
    - ii. economie, en
    - iii. wiskunde
8. Het vrije deel van de kaderberoepsgerichte leerweg:
  - a. omvat door de leerling te kiezen beroepsgerichte keuzevakken.
  - b. kan omvatten door de rector/algemeen directeur vast te stellen vakken en programma onderdelen.

Artikel 17 Eindexamen vmbo gemengde leerweg

1. De school verzorgt één profiel:
  - a. economie en ondernemen
2. De vakken van het gemeenschappelijk deel zijn voor alle profielen gelijk:
  - a. Nederlandse taal,
  - b. Engelse taal,
  - c. CKV inclusief de kunstvakken en
  - d. Maatschappijleer
3. De twee vakken van het profiel deel van één van de profielen en een profielwerkstuk:
  - a. het profieldeel van het profiel economie en ondernemen omvat de volgende vakken:
    - i. profielvak economie en ondernemen,
    - ii. economie en
    - iii. wiskunde
4. Het vrije deel van de gemengde leerweg:

- a. omvat door de leerling te kiezen beroepsgerichte keuzevakken.
- b. biologie
- c. kan omvatten door de rector/algemeen directeur vast te stellen vakken en programma onderdelen.

Artikel 18 Eindexamen vmbo theoretische leerweg

5. De school verzorgt één profiel:
  - a. economie
6. De vakken van het gemeenschappelijk deel zijn voor alle profielen gelijk:
  - a. Nederlandse taal,
  - b. Engelse taal,
  - c. CKV inclusief de kunstvakken en
  - d. Maatschappijleer
7. De twee vakken van het profiel deel van één van de profielen en een profielwerkstuk:
  - a. het profieldeel van het profiel economie omvat twee van de volgende vakken:
    - i. economie,
    - ii. wiskunde
    - iii. nask 1
    - iv. biologie
8. Het vrije deel van de theoretische leerweg:
  - a. kan omvatten door de rector/algemeen directeur vast te stellen vakken en programma onderdelen.

Artikel 19 Vrijstellingen vmbo

De rector/algemeen directeur van een school voor vmbo kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.

Hoofdstuk 3 Aanvullende bepalingen examen

Artikel 20 Extra vak

1. Voor zover de school de mogelijkheid biedt, kan de kandidaat in een extra vak (of zelfs meerdere vakken) examen doen.
2. Bij de uitslag van het examen geldt de volgende regel: als een kandidaat bij een bepaalde samenstelling van de behaalde cijfers kan slagen, moet hij ook slagen. Zo nodig wordt een extra vak niet bij de uitslag betrokken. De overgebleven vakken moeten echter wel een eindexamen vormen, men kan dus niet een verplicht vak laten vallen en moet het vakkenpakket aan de eisen van het profiel blijven voldoen.
3. Een extra vak dat niet bij de bepaling van de uitslag is betrokken, wordt niet op het diploma vermeld, maar kan wel op de cijferlijst vermeld worden. Als het gaat om een extra vak dat wel bij de bepaling van de uitslag van het examen is betrokken, kan het vak op het diploma vermeld worden.

Artikel 21 Vak op hoger niveau

1. Als de kandidaat een vak op hoger niveau volgt, mag hij voor dat vak ook examen doen op dat hogere niveau.
2. Het vak telt in de zak-slaagregeling op dezelfde manier mee als een vak op het eigen niveau. Dit komt op het diploma en de cijferlijst te staan.
3. Als het examen op hoger niveau tegenvalt, kan de kandidaat in het tweede tijdvak alsnog examen op het eigen niveau doen zonder dat dit de herkansingsmogelijkheden beïnvloedt. Het laatst behaalde cijfer telt. Als de kandidaat terugvalt naar het eigen niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer.
4. Als de kandidaat een vak op hoger niveau volgt, mag hij ook op het eigen niveau examen doen. De kandidaat geeft dit aan vóór het eerste tijdvak begint. Dan geldt wel dat het hoogste cijfer telt na eventuele herkansing.
5. Het programma van toetsing en afsluiting regelt per vak wat er gebeurt met het schoolexamencijfer als de kandidaat gebruik maakt van de terugvaloptie bij het examen in een vak op een hoger niveau. Het schoolexamencijfer kan niet worden omgerekend en de inspectie moet altijd toestemming verlenen.

Artikel 22 Spreiding

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een examenkandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft de toestemming, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin voor een examenkandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De rector of directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de examenkandidaat de uitslag van het eindexamen vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 3.34 of artikel 3.35.

Hoofdstuk 4 Schoolexamen: PTA

Artikel 23 Programma van toetsing en afsluiting: inhoud

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
  - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
  - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
  - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
  - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
  - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een examenkandidaat tot stand komt.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
  4. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
  5. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
  6. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.

Artikel 24 PTA: vaststelling en wijziging

1. Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in [artikel 2.60a, eerste lid](#), slechts afwijken van het voorstel van de examencommissie, bedoeld in [artikel 2.60e, eerste lid, onderdeel b](#):
  - a. na overleg met de examencommissie; en
  - b. indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. Het bevoegd gezag zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. Het bevoegd gezag behoeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in [artikel 10, eerste lid, onder b, WMS](#).
4. Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie.
5. Het bevoegd gezag kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
  - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
  - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
6. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
7. Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts afwijken van het advies van de examencommissie:
  - a. na overleg met de examencommissie; en
  - b. indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
8. Het [derde en vierde lid van artikel 2.60b](#) zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.

Hoofdstuk 5 Schoolexamens en examendossier

Artikel 25 Inrichting van de schoolexamens

1. Het bevoegd gezag beslist op welk tijdstip het schoolexamen begint.
2. Het schoolexamen in een vak waarin ook centraal examen wordt afgelegd, wordt afgesloten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het tijdstip van afsluiting van het schoolexamen in een vak in de gevallen dat:
  - a. voor het centraal examen in dat vak op grond van de regels, bedoeld in artikel 2.56, derde lid, is afgeweken van de in artikel 2.56, eerste lid, bedoelde afnameperiodes voor het centraal examen; en
  - b. het centraal examen in één of meer vakken op grond van de regels, bedoeld in artikel 2.56, vierde lid, wordt afgelegd in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar.
4. Het bevoegd gezag kan een examenkandidaat die wegens ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in een vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na het begin van het eerste tijdvak.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het schoolexamen, waaronder regels over de wijze van examinering en de beoordeling.
6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de herkansing van een schoolexamen.

Artikel 26 Soorten schoolexamens

Het PTA kent verschillende soorten schoolexamens, waaronder mogelijk:

- schriftelijke examens/toetsen;
- mondelinge examens/toetsen;
- praktische examens/opdrachten;
- handelingsdelen/handelingsopdrachten;
- profielwerkstuk;
- portfolio;
- loopbaandossier;

Artikel 27 Examendossier

1. Het examendossier, zoals bedoeld in artikel 35c Eindexamenbesluit, is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. De schoolleider draagt zorg voor het beheer van het examendossier. De volgende onderdelen moeten geregeld zijn:
  - a. Per kandidaat zijn de resultaten van alle in het PTA vermelde onderdelen van het schoolexamen geregistreerd in het examendossier. Deelname aan alle geplande onderdelen van het schoolexamen is verplicht.
  - b. De in het examendossier vermelde resultaten worden geautoriseerd door parafering van de resultatenlijst.
  - c. Alle resultaten van het examendossier worden bijgehouden in het cijferregistratiesysteem van de school.

Artikel 28 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur het volgende:

- a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier bedoeld in artikel 35c examenbesluit;
  - b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
  - c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
  - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De directeur en de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
  3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 29 Gemiddeld eindcijfer schoolexamens

1. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen voor de schoolexamens die aan de kandidaat zijn gegeven. De totstandkoming van het cijfer, het gewogen gemiddelde, voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken is vastgelegd in het vakinhoudelijke gedeelte van het PTA.
2. Bij de bepaling van het gewogen gemiddelde wordt het verkregen getal naar beneden afgerond als het eerste twee getallen achter de komma .44 of lager zijn. Het getal wordt naar boven afgerond als de eerste twee getallen achter de komma .45 of hoger zijn.
3. Als in enig vak in het schoolexamen een opdracht wordt aangemerkt als handelingsdeel, dient dit als “voldaan” te worden afgesloten.
4. In het keuzedeel van de beroepsgerichte vakken moet elk vak afzonderlijk afgesloten worden met minimaal een 4,0. De kandidaat is bij een lager cijfer dan 4,0 gezakt voor zijn examen.
5. Het keuzedeel wordt afgesloten als schoolexamen, maar telt mee als combinatiecijfer van de beroepsgerichte vakken binnen de basisberoepsgerichte leerweg / de kaderberoepsgerichte leerweg /de gemengde leerweg⁶.
6. Het profielwerkstuk moet bij de gemengde leerweg en de theoretische leerweg worden afgesloten met de beoordeling “voldoende” of “goed”.
7. Het loopbaandossier moet afgerond zijn volgens het PTA.

Artikel 30 Overgang en behaalde resultaten bij opstromen, afstromen, instromen, doubleren en zakken in examenjaren

1. Alle behaalde cijfers in leerjaar 3 zullen bij de overgang in de beoordeling worden meegenomen om te bepalen of leerlingen succesvol het eindexamenjaar/de eindexamenjaren kunnen aanvagen.
2. Slechts de cijfers/beoordelingen die per vak zijn genoemd in het PTA tellen mee voor het examendossier.
3. Er is een aantal situaties dat vraagt om ‘maatwerk’ in het nieuwe schooljaar. Te denken valt aan:
  - a. Opstromen: hierbij geldt dat de kandidaat het PTA op het opgestroomde niveau volledig moet afsluiten. Aan de hand van het geldend PTA wordt beoordeeld welke schoolexamens ingehaald dienen te worden. De kandidaat ontvangt vóór 1 oktober een overzicht en planning.
  - b. Afstromen: hierbij geldt dat de kandidaat het PTA op het afgestroomde niveau volledig moet afsluiten. Aan de hand van het geldend PTA wordt beoordeeld welke schoolexamens ingehaald dienen te worden. De kandidaat ontvangt vóór 1 oktober een overzicht en planning.
  - c. Doubleren in leerjaar 3: alle behaalde resultaten in leerjaar 3 komen te vervallen. De kandidaat kan voor 1 september een schriftelijk verzoek indienen om vrijstelling te krijgen voor de schoolexamenvakken die in het voorexamenjaar met tenminste een voldoende zijn afgerond. Aan de hand van

het geldend PTA wordt beoordeeld of dit verzoek gehonoreerd kan worden. De kandidaat ontvangt voor 1 oktober schriftelijk uitsluitel.

- d. Instromen: kandidaten die vanuit een andere school/niveau instromen, hebben mogelijk schoolexamens gemist. Vanuit hun vakkenkeuze voor het diploma wordt aan de hand van het geldende PTA bepaald voor welke vakken zij nog leerstof moeten inhalen voor hun examendossier. Per kandidaat wordt een individueel traject opgesteld waaruit blijkt voor welke vakken nog (extra)toetsen moeten worden ingehaald. De betreffende kandidaat ontvangt dit overzicht met planning voor 1 oktober.
- e. Zakken: alle behaalde resultaten komen te vervallen. De kandidaat dient alle onderdelen opnieuw te maken.

Artikel 31 Herkansingen

1. Een kandidaat heeft het recht om deel te nemen aan herkansingen van schoolexamens.
2. Niet alle toetsen zijn te herkansen. In het PTA staat voor ieder vak opgenomen welke toetsen/praktische opdrachten voor een herkansing in aanmerking kunnen komen.
3. Na elke schoolexamenweek heeft een kandidaat recht op één herkansing. Dit zijn er 4 in totaal.
4. De dagen waarop de herkansingen plaatsvinden, zijn opgenomen in het jaarrooster.
5. Voor kandidaten die door omstandigheden een examen gespreid afronden geldt dat zij dezelfde herkansingsmogelijkheden hebben.
6. Een kandidaat maakt door middel van het invullen van het online herkansingsformulier kenbaar dat hij deel wil nemen aan de herkansingen. Hij geeft op dit formulier aan welk specifiek onderdeel van welk vak hij wil herkansen.
7. Het ingevulde herkansingsformulier dient vóór de op het formulier aangegeven inleverdatum en tijdstip in bezit te zijn van de examensecretaris
8. Indien een kandidaat het formulier niet tijdig inlevert, vervalt daarmee zijn recht op herkansen.
9. Indien een kandidaat voor enig onderdeel van het schriftelijk examen niet aan een herkansing kan deelnemen, vervalt de mogelijkheid om het vak op een ander tijdstip te herkansen.
10. De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen een extra herkansing toewijzen.

Artikel 32 Inhoud van de herkansing

1. Toetsen moeten in hun geheel worden herkanst. Herkansingstoetsen hebben in beginsel dezelfde vorm, duur en zwaarte als de oorspronkelijke toetsen.
2. Praktische (deel)opdrachten kunnen alleen worden herkanst door het aanvullen of opnieuw uitvoeren van de oorspronkelijke opdracht.

Artikel 33 Beoordeling van schoolexamen in geval van herkansing

1. Na de herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.
2. Indien een kandidaat ongeoorloofd afwezig is bij het afnamemoment van de herkansing, vervalt de mogelijkheid tot herkansen van deze toets.

Artikel 34 Het profielwerkstuk

1. Het schoolexamen vmbo omvat, wat de theoretische leerweg en de gemengde leerweg betreft, een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betrokken profiel.
2. De kandidaat ontvangt bij aanvang een handleiding voor het profielwerkstuk. Daarin wordt onder andere uitgelegd hoe de beoordeling tot stand komt; een combinatie van product en proces.
3. In afwijking van artikel 3.13, eerste lid, wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende».

4. De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo vindt plaats op de grondslag van het voldoende voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. Het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk worden apart op de cijferlijst vermeld.

Artikel 35 Het loopbaandossier

1. Het loopbaandossier is een wettelijk verplicht onderdeel.
2. Het loopbaandossier bevat opdrachten en (reflectie)verslagen die gericht zijn op de loopbaanontwikkeling en stage van de kandidaat. De opdrachten worden gemaakt in Qompas.
3. De eisen die aan het loopbaandossier gesteld worden, staan in het PTA beschreven.
4. Het loopbaandossier dient volledig te worden afgerond.

Artikel 36 Afronding van het schoolexamen

1. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond als:
  - a. alle examens, die in het PTA zijn opgenomen, gemaakt en beoordeeld zijn;
  - b. alle handelingsdelen met “voldoende” zijn afgesloten;
  - c. het profielwerkstuk beoordeeld is met voldoende of goed (vmbo-gl en vmbo-tl);
  - d. Kunstvakken I inclusief CKV beoordeeld is met een voldoende of goed;
  - e. het loopbaandossier is afgerond volgens het PTA.
2. Het schoolexamen wordt tenminste 10 werkdagen voor de aanvang van het centraal examen afgesloten. Indien het schoolexamen niet is afgerond, kan een kandidaat niet deelnemen aan het centraal examen en daardoor geen diploma ontvangen.

Artikel 37 Bewaren schoolexamenwerk

Het gemaakte werk van het schoolexamen van de kandidaten wordt gedurende tenminste 6 maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de rector/algemeen directeur ter inzage voor belanghebbenden.

Hoofdstuk 6 Centraal examen

Artikel 38 Tijdvakken en afneming

1. Het centraal examen heeft drie afnameperiodes. Deze worden aangeduid als eerste, tweede en derde tijdvak. Het tweede en derde tijdvak bieden de examenkandidaat volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels gelegenheid om het centraal examen alsnog te voltooien, dan wel het centraal examen te herkansen.
2. Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak is aansluitend op het laatste leerjaar.
3. Het College voor Toetsen en Examens kan volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels bepalen dat voor een centraal examen wordt afgeweken van de afnameperiodes.
4. Het bevoegd gezag kan leerlingen volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
5. In afwijking van artikel 2.51, derde lid, wordt het centraal examen in het derde tijdvak afgenomen door het College voor Toetsen en Examens. In bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen kan het centraal examen ook in het tweede tijdvak door dit College worden afgenomen.
6. Op het examenwerk van het centraal examen vindt een tweede correctie plaats door een gecommiteerde. Bij ministeriële regeling kunnen examens of examenonderdelen worden aangewezen waarbij geen tweede correctie plaatsvindt.
7. De rector of directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:
  - a. het afnemen, het beoordelen, het waarderen, het vaststellen van het cijfer en het herkansen van het centraal examen, en de gang van zaken over het centraal examen en de herkansing;
  - b. het afnemen van het centraal examen door het College voor Toetsen en Examens in het tweede en derde tijdvak; en
  - c. de aanwijzing, taak en werkwijze van gecommiteerden die de tweede correctie, bedoeld in het zesde lid, uitvoeren.

Artikel 39 Geheimhouding

1. Onze Minister draagt er zorg voor dat de opgaven, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor Toetsen en Examens, tijdig beschikbaar worden gesteld aan de rector of directeur van de school.
2. De rector of directeur draagt er zorg voor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarvoor deze opgaven dienen.
3. Het College kan opgaven aanwijzen waarop het tweede lid niet van toepassing is.

Artikel 40 Afname examens

1. De rector of directeur draagt zorg voor het nodige toezicht bij het centraal examen.
2. Tijdens het centraal examen worden aan de examenkandidaten geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College.
3. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de examensecretaris, samen met het gemaakte examenwerk.
4. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang tot een toets toegelaten.
5. De aan de examenkandidaten voorgelegde opgaven blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

Artikel 41 Afname schriftelijke examens

1. Voor de aanvang van elk examen controleert een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de schoolleider of elke kandidaat aanwezig is. Elke kandidaat die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, toont een daartoe aangewezen toezichthouder de kandidaten de gesloten pakketten en wordt aan de hand van de vermelde gegevens omtrent vak, datum en uur gecontroleerd of dit de juiste pakketten zijn. Deze gegevens en eventueel andere op het pakket vermelde gegevens worden daarna hardop aan de kandidaten voorgelezen ter controle.
3. De examensecretaris, of de daartoe aangewezen toezichthouder, opent vervolgens de pakketten met opgaven en eventuele uitwerkbijlagen in aanwezigheid van de kandidaten.
4. Na het openen van de pakketten is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken, met uitzondering van mededelingen die door het College voor Toetsen en Examens aan school zijn verstrekt.
5. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven en eventuele uitwerkbijlagen uitgedeeld en heerst er absolute stilte.
6. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Het door de school gewaarmerkt kladpapier wordt door de school verstrekt.
7. De kandidaat plaatst zijn naam en examennummer op alle pagina's van het werk.
8. Eindexamens worden gemaakt met blauwe of zwarte pen. Tekeningen of grafieken worden met potlood gemaakt. Het gebruik van correctielak, -pen of -lint is niet toegestaan.
9. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het eindexamen.
10. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met anderen kan worden gemaakt.
11. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking⁷ – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
12. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van de toezichthouder de examenzaal te verlaten.
13. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
14. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
15. Kandidaten leveren het gemaakte examenwerk persoonlijk in bij de aanwezige toezichthouder in de examenzaal door het werk gesorteerd met de opgaven bovenop op de hoek van de bank neer te leggen en te wachten tot het werk is ingenomen.
16. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet tijdens het examen mee worden genomen.
17. Indien een kandidaat een computer/device gebruikt als schrijfinstrument wordt de volgende procedure gevolgd: de kandidaat geeft aan het werk in te willen leveren. Daarna neemt de toezichthouder dit werk in ontvangst op een usb stick en maakt een uitdraai van het gemaakte werk. Vervolgens controleert de kandidaat het geprinte werk en tekent voor akkoord.
18. De surveillant die uitwerkingen van een examen inneemt controleert of het aantal ingeleverde blaadjes klopt met het aangegeven aantal.
19. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
20. De surveillant noteert op het proces-verbaal de tijd waarop de kandidaat het examenwerk heeft ingeleverd.
21. De surveillant die vaststelt dat een kandidaat die voortijdig de examenzaal verlaat, het werk niet volledig heeft gemaakt, onthoudt zich van commentaar.
22. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
23. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.

---

⁷ Hoofdbedekking: conform model Leerlingenstatuut OMO, hoofdstuk III, artikel 18.

24. In de examenzaal hangt een klok op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek.
25. Gedurende het eerste uur van de zitting en het laatste kwartier van de zitting mogen kandidaten de examenzaal niet verlaten.
26. De toezichthouder geeft een kwartier voor het eind aan hoeveel tijd er nog rest en geeft het eindtijdstip van de reguliere eindexamenzitting aan. Deze vermeldt daarbij dat de kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd mogen doorwerken. Kandidaten mogen de examenzaal pas verlaten nadat zij het gemaakte examenwerk persoonlijk hebben ingeleverd bij de toezichthouder en het signaal tot verlaten van de examenzaal is gegeven.
27. Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten tot het sein wordt gegeven de examenzaal te verlaten.
28. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
29. Na het verlaten van de examenzaal mag het de kandidaat onder geen beding nog worden toegestaan aan het betreffende examen te werken.
30. Indien een kandidaat onverhoopt het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt het gemaakte werk onmiddellijk na afloop van de zitting gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.

Artikel 42 Afname flexibele digitale examens

1. Voor de aanvang van elk examen controleert een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de schoolleider of elke kandidaat aanwezig is. Elke kandidaat die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. De afnameleider zorgt ervoor dat de ingeplande examens pas vlak voor de afname vrijgegeven worden.
3. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, toont de afnameleider de toegangscode van Facet.
4. Na het starten van de examens is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken, met uitzondering van mededelingen die door het College voor Toetsen en Examens aan school zijn verstrekt.
5. Onmiddellijk na het invoeren van de inlogcode heerst er absolute stilte.
6. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het eindexamen.
7. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met anderen kan worden gemaakt.
8. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking⁸ – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
9. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van de toezichthouder de examenzaal te verlaten.
10. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
11. Het werk wordt gemaakt op computers/ devices van school, waarbij de kandidaat geen toegang heeft tot gegevens die tijdens het centraal examen niet toegankelijk mogen zijn.
12. De kandidaten kunnen tijdens het examen geen kennis nemen van elkaars antwoorden.
13. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat na afloop van de afname niet mee worden genomen, maar worden ingeleverd bij de toezichthouder.
14. Er mogen geen examenopgaven worden gefotografeerd/ gefilmd/ geregistreerd (schermafdruck).
15. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
16. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
17. In de examenzaal hangt een klok op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek.
18. Kandidaten mogen na 50% van de examentijd vertrekken.
19. De afnameleider geeft een kwartier voor het eind aan hoeveel tijd er nog rest en geeft het eindtijdstip van de reguliere eindexamenzitting aan. Deze vermeldt daarbij dat de

⁸ Hoofdbedekking: conform model Leerlingenstatuut OMO, hoofdstuk III, artikel 18.

kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd mogen doorwerken. Kandidaten mogen de examenzaal pas verlaten nadat zij het gemaakte examenwerk correct en onder toezicht van de afnameleider hebben opgeslagen.

20. Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten tot het sein wordt gegeven de examenzaal te verlaten.
21. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
22. De afnameleider controleert aan het einde van de zitting dat alle examens zijn opgeslagen.
23. Na het verlaten van de examenzaal mag het de kandidaat onder geen beding nog worden toegestaan aan het betreffende examen te werken.

Artikel 43 Afname praktische examens

1. Voor de aanvang van elk examen controleert een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de schoolleider of elke kandidaat aanwezig is.
2. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of per kandidaat alle benodigde opgaven, digitale bestanden, materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen aanwezig zijn.
3. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of de werkplekken per kandidaat zo ingericht zijn dat elke kandidaat, mede gelet op de aard en inhoud van de opgaven, individueel kan werken.
4. Voor aanvang van iedere zitting van een praktijkexamen wordt gecontroleerd of de correctievoorschriften voor de examinatoren aanwezig zijn.
5. Voor aanvang van iedere zitting van een praktijkopdracht, waarbij kandidaten digitale opdrachten moeten uitvoeren, wordt gecontroleerd of één of meerdere printers beschikbaar zijn waarmee kandidaten een afdruk kunnen maken van opdrachten die door hen moeten worden ingeleverd.
6. Alleen de toegestane hulpmiddelen worden gebruikt bij het centraal eindexamen. De toegestane hulpmiddelen zijn opgenomen in het PTA.
7. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met anderen kan worden gemaakt.
8. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking⁹ – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
9. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van de toezichthouder de examenzaal te verlaten.
10. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
11. Bij het maken van hetzelfde examen is er voor alle kandidaten een eenduidige startsituatie.
12. Op de overzichtslijst met kandidaten wordt aangetekend op welk moment de kandidaat zijn (deel)opdracht inlevert.
13. Op de overzichtslijst met kandidaten wordt aangetekend wanneer de richttijd van een onderdeel van het CSPE wordt overschreden en wat de reden van de overschrijding is.
14. Er mag geen hulp aan kandidaten worden geboden, tenzij anders vermeld in het vakspecifieke deel van deze instructie of in het correctievoorschrift.
15. Het werk wordt, indien noodzakelijk, gemaakt op computers/devices van school, waarbij de kandidaat geen toegang heeft tot gegevens die tijdens het centraal examen niet toegankelijk mogen zijn.
16. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat na afloop van de afname niet mee worden genomen, maar worden ingeleverd bij de toezichthouder.
17. De gemaakte examenproducten mogen niet openbaar gemaakt worden voordat de landelijke examenperiode is afgelopen (eind tweede tijdvak).

---

⁹ Hoofdbedekking: conform model Leerlingenstatuut OMO, hoofdstuk III, artikel 18.

18. Eventuele foto- of filmopnamen van de afname en/of gemaakte producten worden gemaakt door een aangewezen examenfunctionaris en deze worden pas toegankelijk gemaakt na afloop van de landelijke examenperiode.
19. De kandidaat mag geen opname maken tenzij een opname een onderdeel is van de praktische opdracht.
20. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
21. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
22. In de examenzaal hangt een klok op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek.
23. Kandidaten mogen na 50% van de examentijd vertrekken.
24. De toezichthouder geeft een kwartier voor het eind aan hoeveel tijd er nog rest. Deze vermeldt daarbij dat de kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd mogen doorwerken. Kandidaten mogen pas vertrekken nadat zij het gemaakte examenwerk persoonlijk hebben 'ingeleverd' en het signaal tot vertrek is gegeven.
25. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
26. De toezichthouder controleert aan het einde van het examen of alle werkstukken zijn ingeleverd.
27. Na het verlaten van de examenzaal mag het de kandidaat onder geen beding nog worden toegestaan aan het betreffende examen te werken.

Artikel 44 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie/schoolleider, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie/schoolleider, is verhinderd bij een digitaal of praktisch examen die binnen de afnameperiode valt, kan hij binnen dezelfde periode alsnog de toets voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.
3. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de examencommissie/schoolleider aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de examencommissie/schoolleider aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet:
  - a. dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 55 lid 2 van het examenbesluit, toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde dan wel tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit;
  - b. dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 55 lid 1, toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
5. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector/algemeen directeur.

Artikel 45 Te laat komen bij een centraal examen

1. Een kandidaat die te laat komt mag uiterlijk tot een half uur na aanvang van de zitting worden toegelaten tot de examenzaal. Hij levert zijn werk in aan het einde van de officiële zitting, de zittingsduur wordt niet verlengd.

2. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de kandidaat te laat was en de eventuele gevolgen hiervan.
3. Kandidaten die meer dan een half uur te laat komen worden niet meer toegelaten tot de zitting.
4. Bij een geldige reden, te beoordelen door de examensecretaris en/of schoolleider/algemeen directeur kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak.
5. De examencommissie/schoolleider informeert de kandidaat en/of ouder(s) schriftelijk over de consequenties van het te laat komen.

Artikel 46 Onwel worden tijdens een centraal examen

1. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, wordt door een van de toezichthouder(s) begeleid bij het verlaten van de examenzaal. In overleg met de kandidaat beoordeelt een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de schoolleider of de door hen aangewezen persoon of de kandidaat in staat is het examen te hervatten.
2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de examensecretaris en/of schoolleider, zo mogelijk op grond van een medische verklaring, aan de inspectie verzoeken te beslissen, dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspectie het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de zitting voor het desbetreffende vak deelnemen. In het geval van een digitaal examen kan na contact met de inspectie een nieuwe toets worden ingepland.
3. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de kandidaat ziek is geworden bij het centraal eindexamen.
4. De rector/algemeen directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s) schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

Artikel 47 Bijzondere omstandigheden centraal examen

1. Kandidaten zijn verplicht vóór aanvang van een examen zitting eigen ziekteverschijnselen dan wel zeer bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ernstige ziekte of overlijden in de familie) te melden bij de schoolleider. In overleg met de examencommissie wordt vastgesteld of de kandidaat in staat is aan de zitting deel te nemen of wordt verwezen naar het tweede tijdvak. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de kandidaat verhinderd is bij het centraal eindexamen.
2. Indien een kandidaat door enigerlei omstandigheid niet bij een zitting in de examenzaal aanwezig kan zijn, maar wel in staat is aan het examen deel te nemen, wordt uitsluitend via de inspectie het examen beschikbaar gesteld.
3. Indien de kandidaat zonder geldige reden niet aanwezig is bij het centraal eindexamen besluit de schoolleider welke maatregel genoemd in artikel 3.58 lid 1 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020 genomen wordt. De schoolleider informeert de kandidaat en/of ouder(s) schriftelijk over de genomen maatregelen en de consequenties hiervan voor de verdere afronding van het examen.
4. Indien de kandidaat het gemaakte examenwerk niet volgens de regels inlevert, beslist de schoolleider over het al dan niet ongeldig verklaren van het gemaakte examenwerk. Dit na overleg met de Inspectie van het Onderwijs.

Artikel 48 Fraude tijdens een centraal examen

1. Indien een surveillant bij een centraal examen waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
2. De kandidaat wordt – als het enigszins mogelijk is- in staat gesteld het werk af te maken.
3. De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
4. Op alle oorspronkelijke bladen wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen worden alle bladen vervolgens ingenomen.
5. De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
6. Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de rector/algemeen directeur van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
7. Nadat het onderzoek is afgesloten neemt de rector/algemeen directeur een beslissing betreffende de daadwerkelijke fraude en de eventueel te nemen maatregelen.
8. De kandidaat en diens ouder(s) worden schriftelijk van de beslissing van de schoolleider in kennis gesteld. De kandidaat wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid.
9. De schoolleider stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.
10. Indien de kandidaat het gemaakte examenwerk niet volgens de regels inlevert, beslist de schoolleider over het al dan niet opleggen van een maatregel conform artikel 12 van dit examenreglement. Dit na overleg met de inspectie van het onderwijs.
11. Kandidaten moeten zich beschikbaar houden tot en met de herkansingen.

Artikel 49 Beoordeling Centraal Schriftelijk Examen

1. De examinerator ontvangt het gemaakte werk met een exemplaar met de opgaven, een exemplaar van de beoordelingsnormen en het proces-verbaal.
2. Indien een kandidaat onverhoopt het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt het gemaakte werk onmiddellijk na afloop van de zitting gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.
3. De examinerator beoordeelt het werk, de eerste correctie, zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen toe, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#)
4. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#).
5. Bij digitale examinering met gebruikmaking van de daartoe door het college beschikbaar gestelde programmatuur worden de handelingen, bedoeld in dit artikel, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
6. Gemaakt werk wordt uiterlijk op de door de examensecretaris aangegeven datum ingeleverd om verzonden te worden.
7. De examensecretaris stuurt het gemaakte werk met een exemplaar van de opgave, een exemplaar van de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in [artikel 3.21, derde lid](#), naar de gecommitteerde ter tweede correctie.
8. [Artikel 3.21, tweede, derde, vijfde en zesde lid](#), is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling door de gecommitteerde.
9. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring over de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waar de gecommitteerde werkzaam is.
10. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel.

Artikel 50 Beoordeling Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen door examinerator

1. De rector of directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo een examinerator in het vak of programma aanwezig is.

2. De examiner beoordeelt de prestaties van de examenkandidaat tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de examenkandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het college gegeven richtlijnen.
3. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#).
4. De examiner drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#).
5. De examiner doet de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk toekomen aan de rector of directeur.

Artikel 51 Beoordeling Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen door tweede examiner

1. Voor het cspe van het eindexamen vmbo vindt de beoordeling ook plaats door een tweede examiner als bedoeld in [artikel 3.26, tweede lid](#). De tweede examiner kan een deskundige als bedoeld in [artikel 2.51, vierde lid, van de wet](#) of een examiner van de school zijn.
2. De tweede examiner beoordeelt het resultaat van de opgaven en de verrichtingen van de examenkandidaat zoals blijkend uit de schriftelijke vastlegging, bedoeld in [artikel 3.26, tweede lid](#).
3. De rector of directeur overhandigt aan de tweede examiner:
  - a. een exemplaar van de opgaven;
  - b. de beoordelingsnormen;
  - c. het proces-verbaal; en
  - d. de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.
4. [Artikel 3.21, vijfde lid](#), is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 7 Eindcijfer en vaststelling uitslag

Artikel 52 Eindcijfer vakken eindexamen

1. Het eindcijfer voor vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet ook een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen ook het eindcijfer.

Artikel 53 Vaststelling uitslag eindexamen

1. De rector of directeur stelt de eindcijfers van het eindexamen vast.
2. De rector of directeur en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:
  - a. het vaststellen van de eindcijfers van en de uitslag voor het eindexamen; en
  - b. het toekennen van het *judicium cum laude*.

Hoofdstuk 8 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 54 Uitslag

1. De rector of directeur stelt de eindcijfers van het eindexamen vast.
2. De rector of directeur en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:
  - a. het vaststellen van de eindcijfers van en de uitslag voor het eindexamen; en
  - b. het toekennen van het *judicium cum laude*.
4. De kandidaten geven op een formulier aan of, en zo ja voor welk vak, zij gebruik willen maken van de herkansingsmogelijkheid. Dit formulier dient tijdig en ondertekend door de kandidaat te worden ingeleverd bij de examensecretaris.
5. De voorlopig gezakte kandidaten worden telefonisch door de schoolleiding of de door hen aangewezen persoon geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek op school.

Artikel 55 Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar

1. Indien een leerling overeenkomstig artikel 2.56, vierde lid, van de wet in een of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de rector of directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38.
2. Indien een leerling als bedoeld in het eerste lid niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 56 Uitslag vmbo

1. De examenkandidaat die het eindexamen vmbo in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
2. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
3. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald; of
4. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald;
  - a. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - b. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - c. als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
5. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg bij de uitslagbepaling betrokken als deze vakken samen ten minste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

6. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak.
7. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
8. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
9. In afwijking van het eerste lid is de examenkandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de wet geslaagd indien:
  - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
  - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
  - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.
10. Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.
11. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector of directeur deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 57 Inzage beoordeling en normering van gemaakt examenwerk

1. Bij de examencommissie kan schriftelijk het verzoek worden ingediend om gemaakt centraal examenwerk in te zien. Voor het inzien van het examenwerk wordt een afspraak gemaakt waarbij de examiner (de docent) aanwezig zal zijn. De kandidaat mag zich hierbij laten vergezellen door zijn wettelijk vertegenwoordiger.
2. Bij de examencommissie kan schriftelijk het verzoek worden ingediend om gemaakt schoolexamenwerk in te zien. Voor het inzien van het schoolexamenwerk wordt een afspraak gemaakt waarbij de examiner (de docent) aanwezig zal zijn. De kandidaat mag zich hierbij laten vergezellen door zijn wettelijk vertegenwoordiger.

Artikel 58 Bezwaar tegen beoordeling

Zie artikel 13 van het examenreglement.

Artikel 59 Herkansing of herprofilering

1. De examenkandidaat kan voor één vak van het eindexamen waarin hij centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 3.29, eerste lid, van toepassing is, het derde tijdvak, opnieuw deelnemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. Bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg kan de examenkandidaat ook opnieuw deelnemen aan het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen.
3. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van een of meer onderdelen daarvan.
4. De examenkandidaat heeft het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, indien op grond van artikel 3.34, vijfde lid, of artikel 3.35, zevende lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.

5. De examenkandidaat deelt de rector of directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing, bedoeld in het eerste of tweede lid.
6. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, ten hoogste eenmaal uit.
7. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het centraal examen of de herkansing, is het definitieve cijfer van het centraal examen in dat vak.
8. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar stelt de rector of directeur de uitslag definitief vast met overeenkomstige toepassing van artikel 2.57, tweede lid, van de wet en de artikelen 3.34 en 3.35 en maakt deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.
9. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar maakt de rector of directeur het definitief cijfer schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.

Artikel 60 Diploma en cijferlijst

1. Op de cijferlijst van het eindexamen worden vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
  - b. voor vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
  - c. de beoordeling van kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van een leerweg;
  - d. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze onderdeel is van het eindexamen en is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
  - e. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.34, tweede lid, of artikel 3.35, derde lid; en
  - f. de uitslag van het eindexamen, bedoeld in artikel 2.57, tweede lid, van de wet.
2. Indien een examenkandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de examenkandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
3. De rector of directeur en de examensecretaris ondertekenen de cijferlijst.
4. Indien de examenkandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de rector of directeur er op verzoek van de examenkandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar eindexamen in een of meer vakken of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
5. Bij het eindexamen vmbo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:
  - a. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken van de theoretische leerweg deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - b. de extra vakken die op grond van artikel 3.4, vierde lid, bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
  - c. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Het diploma voor het eindexamen vermeldt het profiel of de profielen die bij de uitslag van het eindexamen zijn betrokken.
7. Het diploma vmbo vermeldt in elk geval de leerweg die bij de uitslag is betrokken.
8. De rector of directeur en de examensecretaris ondertekenen het diploma.

Artikel 61 Judicium Cum Laude

1. Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en
    - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35.
2. Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
    - de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel; en
    - het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.35, derde lid, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35.
3. Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en
    - het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.35, derde lid; en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35.

Artikel 62 Certificaat voor vakken eindexamen vmbo bij afwijzing eindexamen

Op het certificaat, bedoeld in artikel 2.58, eerste lid, onderdeel d, van de wet, voor de voor het eindexamen vmbo afgewezen examenkandidaat die de school verlaat, worden vermeld:

- a. het vak of de vakken waarvoor de examenkandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
- b. het thema van het profielwerkstuk, indien beoordeeld met «goed» of «voldoende».

Artikel 63 Duplicaten

1. Van een afgegeven diploma, certificaat, bewijs van ontheffing of cijferlijst wordt geen duplicaat verstrekt.
2. Onze Minister kan een schriftelijke verklaring verstrekken dat een document als bedoeld in het eerste lid is afgegeven. Deze verklaring heeft dezelfde waarde als dat document zelf.
3. Onze Minister kan een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst verstrekken indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerste lid, of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, de voornaam respectievelijk de geslachtsnaam van de examenkandidaat is gewijzigd.

Hoofdstuk 9 Overige bepalingen

Artikel 64 Afwijkende wijze van examineren

1. De rector of directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.
2. De rector of directeur bepaalt de wijze waarop het eindexamen door de examenkandidaat vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van dit besluit wordt voldaan.
3. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoeld in het eerste lid, dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in elk geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
  - c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onderdeel a genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
4. De rector of directeur doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
5. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is.
6. De afwijking, bedoeld in het eerste lid, kan betrekking hebben op:
  - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal; of
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
7. De afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
8. De rector of directeur doet van elke afwijking ingevolge dit artikel mededeling aan de inspectie.

Artikel 65 Spreiding voltooiing examen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een examenkandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft de toestemming, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin voor een examenkandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste

schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

4. De rector of directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de examenkandidaat de uitslag van het eindexamen vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 3.34 of artikel 3.35.

Artikel 66 Bewaren centraal eindexamenwerk en eindexamenresultaten

1. Het bevoegd gezag bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de examenkandidaat gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 67 Slotbepaling

1. Het examenreglement is met grote zorgvuldigheid opgesteld. Mochten er onverhoopt tegenstrijdigheden zitten tussen de wet en dit examenreglement, dan prevaleert de wet.
2. In die gevallen waarin in dit examenreglement onverhoopt niet wordt voorzien, beslist de rector/algemeen directeur.
3. Indien er naar oordeel van de rector/algemeen directeur sprake is van bijzondere omstandigheden, kan de rector/algemeen directeur bepalen gemotiveerd af te wijken van het examenreglement.
4. Onze Minister kan bij of krachtens dit besluit vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.